

ขวัฏยในการปฏิบัตงงานของอาจารย์
ใน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ม.ร.ว. จุฬพรหม กมลาคัน

003290

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคานหลักศูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

MORALE OF INSTRUCTORS IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

M.R. CHURIPHOM KAMALASN.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

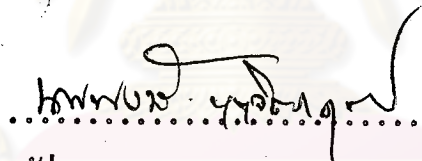
1979

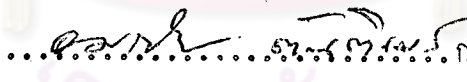
หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิทยุในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โดย ม.ร.ว. จุรีพรหม กมลาคัน
แผนกวิชา บริหารการศึกษาศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. พนม พงษ์ไพบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีป บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมธ)

.....กรรมการ
(ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิติ
อาจารย์ที่ปรึกษา
แผนกวิชา
ปีการศึกษา

ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ม.ร.ว. จุรีพรหม กมลาศน์
คร. พนม พงษ์ไพบูลย์
บริหารการศึกษา
2522

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สองกลุ่ม ได้แก่กลุ่มอาจารย์ทำหน้าที่บริหารและสอน กับกลุ่มอาจารย์ทำหน้าที่สอนอย่างเดียว และศึกษาเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาเขตส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งตรวจสอบสภาพขวัญของอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วยผู้บริหาร คือ รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอนอย่างเดียว ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 8 วิทยาเขต ได้แก่ ประสานมิตร, ปทุมวัน, บางเขน, พลศึกษา, บางแสน, พิษณุโลก, มหาสารคาม และสงขลา จากประชากรทั้งหมดได้เลือกมาศึกษาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง ประมาณ ร้อยละ 50 ของประชากร เป็นจำนวนทั้งสิ้น 700 คน

การรวบรวมข้อมูล ทำโดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารแต่ละวิทยาเขต ขอความร่วมมือในการสำรวจ และบางส่วนผู้วิจัยได้ไปรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย จัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-way ANOVA,

ผลของการวิจัยพบว่า

1. ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในแต่ละวิทยาเขตและโดยส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ทำหน้าที่บริหาร และอาจารย์ทำหน้าที่สอนแตกต่างกันในปัจจุบัน

2.1 การยอมรับของเพื่อนร่วมงานและรู้สึกในการประสบความสำเร็จ

2.2 ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย

2.3 ความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง

2.4 ความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะอาจารย์และนิสิต

2.5 ความเพียงพอของการสื่อสาร

2.6 การขาดงานและการโยกย้าย

3. ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแตกต่างกันในปัจจุบัน

3.1 การยอมรับของเพื่อนร่วมงานและรู้สึกในการประสบความสำเร็จ

3.2 ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย

3.3 ความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง

3.4 ความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะอาจารย์และลูกศิษย์

3.5 ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร

3.6 ความเพียงพอของการสื่อสาร

3.7 การขาดงานและการโยกย้าย

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่สำคัญคือ

4.1 การขาดงานและการโยกย้าย

4.2 สภาพการปฏิบัติงานที่น่าพึงพอใจ

4.3 ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย

4.4 ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร

Thesis Title Morale of Instructors in Srinakharinwirot University
Name M.R. Churiphrom Kamalasn
Thesis Advisor Panom Pongpaibool. Ph.D.
Department Educational Administration
Academic Year 1979

ABSTRACT

The purposes of this study were three folds. First, it was to compare instructors' morales between those in administrative-positions and those doing only teaching job. Secondly, the instructors' morales of those who worked in Bangkok area including Prathumvan, Bangkhen, and Phalasuksa were compared with morales of those who worked outside Bangkok. And thirdly, the study was to find out investigated general morale of all instructors in Srinakharinwirot University

The sample included 700 instructors from 8 campus around the country selected by mean of the stratified random sampling process with 50 percent selection probability. In each college the Director, Head of Academic Affairs, Department Chairman were included in the sample. Totalling 16 Persons percent. And 16 instructors who did only teaching job were randomly chosen as the administrator's counterpart.

Questionnaires were 700 copies distributed to 690 instructors in the sample. Returned responses were 690 making the returning rate of 99.00 percent. The questionnaire consisted of 72 items under 11 categories. Likert scale type was used. Then the returned questionnaires

were edited, verified, coded and scored according to the summated rating procedure. Arithmetic means of each category was calculated and the comparison among groups of instructors was made through the way analysis of variance.

The results of the study were summarized as follows;

1. Those who were in the administrative job obtained higher morale level than those in teaching only.
2. Instructors in campus outside of the Bangkok area possessed higher morale than those campus in Bangkok area.
3. General Level of all instructors' morale was found to be average.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข และปรับปรุงเป็นอย่างดีของ กร. พนม พงษ์ไพบูลย์ กร. อมรชัย ถันศิริเมธ และ ผศ. นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์ และ ศจ.กร.วิจิตร ศรีสะอาด ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นแนะนำต่าง ๆ อีกเป็นอันมาก

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากท่านรองอธิการ กษมศักดิ์ หัวหน้าภาควิชา และคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยาเขตทุกสาขา

ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากหัวหน้าภาคสถิติและวิจัย มศว. บางแสน และคณะ เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ยังมีมิตรที่รักยิ่งอีกหลายท่าน ได้ให้ความสนับสนุนทั้งในด้านกำลังใจ กำลังกาย และกำลังความคิดเป็นอย่างดีแก่ทั้งแก่ตนเองและวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่ได้ออกมาให้คำแนะนำเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้.

ม.ร.ว. จุรีพรหม กมลลาตัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๒
รายการตารางประกอบ	๓

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	สมมุติฐานของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
	วิธีดำเนินการวิจัย	8
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
	การวิเคราะห์ข้อมูล	9
2	ข้อเขียนและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ	10
	การวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงาน	22
	การวิจัยในประเทศเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงาน	27

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	33
	ตัวอย่างแบบสอบถาม	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล	42
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	115
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	115
	สมมุติฐานในการวิจัย	115
	สรุปผลของการวิจัย	117
	อภิปรายผล	125
	ขอเสนอแนะ	134
	บรรณานุกรม	135
	ภาคผนวก	140
	ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	151

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน 44
2. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 46
3. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน 48
4. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุดศิภกา 50
5. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 52
6. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทัศนโลก 54
7. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 56
8. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 58

	๓
20. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยและ สวัสดิการ	77
21. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัยและสวัสดิการ	78
22. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า และการ เลื่อนตำแหน่ง	79
23. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความเจริญ ก้าวหน้า และการเลื่อนตำแหน่ง	80
24. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเข้มแข็ง เบนมาครฐาย และค่าเกี่ยวกับความ เจริญก้าวหน้า และการเลื่อนตำแหน่ง	82
25. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่กับคณะอาจารย์ และนิสิต	84
26. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ อันดีกับคณะอาจารย์ และนิสิต	85
27. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความเชื่อมั่นและนับถือในผู้บริหาร	88
28. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ย เกี่ยวกับความเชื่อมั่น และนับถือในผู้บริหาร	90
29. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความเพียงพอของการสื่อสาร	91
30. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ย เกี่ยวกับความเพียงพอ ของการสื่อสาร	92
31. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้	93
32. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับภาระงานและการโยกย้าย	94
33. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลทางของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับภาระงาน และการโยกย้าย	96

9. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมที่
คะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยส่วนรวม 60
10. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมที่
คะแนนเฉลี่ยของขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละวิทยาเขต และโดยส่วนรวม 62
11. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน
ที่น่าพึงพอใจ 64
12. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการยอมรับของ
เพื่อนร่วมงาน และรู้สึกในการประสบความสำเร็จ 65
13. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับ
การยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และรู้สึกในการประสบความสำเร็จ 67
14. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า
เกี่ยวกับการยอมรับของเพื่อนร่วมงานและรู้สึกในการประสบความสำเร็จ 68
15. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับความร่วมมือในการ
กำหนดนโยบาย 69
16. แสดงว่าค่าเฉลี่ยและผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย เกี่ยวกับความ
ร่วมมือในการกำหนดนโยบาย 71
17. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า
เกี่ยวกับความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย 73
18. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการปฏิบัติอย่าง
ยุติธรรม 74
19. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับ
การปฏิบัติอย่างยุติธรรม 76

34. แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า
เกี่ยวกับการขาดงานและการโยกย้าย 97
35. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับการสภาพการปฏิบัติงาน
ที่นาฟ่งพอใจ 98
36. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับการยอมรับของเพื่อน
ร่วมงาน และรู้สึกในการประสบความสำเร็จ 100
37. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความร่วมมือในการกำหนด
นโยบาย 101
38. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม 102
39. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยและ
สวัสดิการ 104
40. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า และ
การเลื่อนตำแหน่ง 105
41. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความสัมพันธ์อันดีกับคณะ
อาจารย์ และนิสิต 106
42. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความเชื่อมั่นและนับถือในตัว
ผู้บริหาร 108
43. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความพึงพอใจของการสื่อสาร 109
44. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับความพึงพอใจของรายได้ 110
45. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เกี่ยวกับการขาดงานและการโยกย้าย 111